

Lovforslaget er på denne baggrund opbygget efter samme principper som udvalgets lovudkast. Kapitel 1 (§§ 1-7) angiver lovens område og indeholder flere vigtige definitioner. Kapitel 2 (§§ 8-17) indeholder de almindelige bestemmelser, som finder anvendelse på alle kreditkøb. Kapitel 3 (§§ 18-32) indeholder de særlige regler vedrørende køb med ejendomsforbehold. Kapitel 4 (§§ 33-36) indeholder enkelte særregler vedrørende kontokøb. Kapitel 5 (§§ 37-42) indeholder især bestemmelser om civilretlige og strafferetlige sanktioner, og kapitel 6 (§§ 43-44) indeholder ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser.

b) Forbrugerbegrebet (forslagets § 4).

En række af lovforslagets bestemmelser skal kun anvendes i forbrugerkøb. Det har derfor væsentlig betydning, hvordan dette begreb defineres. Efter udvalgets forslag defineres forbrugerkøb som køb, der indgås med sælgeren i dennes erhverv, når det købte hovedsageligt er bestemt til ikke-erhvervsmæssig anvendelse for køberen, og sælgeren vidste eller burde vide dette.

Denne definition svarer til den civilretlige afgrænsning, som er fastlagt i adskillige forbrugerbekyttelseslove i de senere år, nemlig lov nr. 638 af 21. december 1977 om renter ved forsinket betaling m. v., lov nr. 139 af 29. marts 1978 om visse forbrugeraftaler (dørsalgsloven) og lov nr. 147 af 4. april 1979 om ændring af købeloven (forbrugerkøb). I forbindelse med denne lovgivning er det af adskillige erhvervsorganisationer anført, at definitioner for snæver, idet mindre erhvervsdrivende ofte har behov for samme beskyttelse som forbrugerne. Tilsvarende kritik er blevet anført i anledning af udvalgets forslag, jfr. også betænkningen s. 61.

Justitsministeriet har forståelse for disse synspunkter, men har fortsat ikke fundet det muligt at finde et generelt anvendeligt kriterium, der kunne angive de erhvervsmæssige køb, hvor de særlige beskyttelsesregler skulle finde anvendelse.

En udvidet beskyttelse af de mindre erhvervsdrivende, som køber på kredit, bør derfor efter justitsministeriets opfattelse ikke ske gennem en ændring af forbrugerbegrebet.

Imidlertid rummer lovforslaget en betydelig beskyttelse også for købere i andre kreditkøb end forbrugerkøb. Den allerede eksisterende beskyttelse efter afbetalingsloven er således opretholdt for alle køb med ejendomsforbehold, ligesom en række af lovforslagets bestemmelser, f. eks. § 15 om kravene til misligholdelsens omfang, § 22 om fo-

gedrettens adgang til at udsætte en tilbagetagelsesforretning og § 32, stk. 1, om selvtægt, vil betyde en yderligere beskyttelse af køberen i sådanne køb. I andre erhvervsmæssige køb vil lovforslaget betyde, at området nu ikke længere er ulovreguleret, omend lovens regler i disse køb kan fraviges ved aftale, jfr. pkt. c) nedenfor. Behovet for en yderligere beskyttelse af de mindre erhvervsdrivende må endvidere i et vist omfang antages at kunne imødekommes ved anvendelse af aftalelovens § 36 om tilsidesættelse af urimelige aftaler.

c) I hvilket omfang skal parterne kunne fravige loven ved aftale? (forslagets § 6)

Justitsministeriet er enig med udvalget i, at loven i *forbrugerkøb* ikke skal kunne fraviges til skade for køberen.

Med hensyn til *erhvervskøb* har udvalgets flertal foreslået, at parterne ved køb af erhvervsløsøre, som ikke er et motordrevet køretøj, skal kunne aftale, at loven ikke skal gælde for købet, når kontantprisen overstiger 100.000 kr., jfr. s. 35, 56, 59, 63-64 og s. 114-116 i betænkningen. Baggrunden for dette forslag er, at det ofte har været kritiseret, at afbetalingsloven, selv om den har karakter af en social beskyttelseslov, omfatter alle afbetalingskøb uanset køkets størrelse og uanset, hvem køberen er. Kritikken har i første række sigtet til afbetalingslovens krav om mindsteudbetaling. Der har endvidere været udtrykt ønske om, at visse erhvervsmæssige lejeforhold, herunder leasing, blev undtaget fra afbetalingsloven. For så vidt angår leasing har bl. a. den gældende regel i afbetalingslovens § 1, stk. 2, givet anledning til problemer, fordi den bestemmer, at lejekontrakten betragtes som køb på afbetaling, når det må antages at have været meningen, at modtageren af tingen skal blive ejer af den. I så fald har leasing-selskabet ikke kunnet bevare ejendomsretten til tingen, hvis udbetalingskravet i afbetalingsloven ikke var opfyldt.

Flere af de myndigheder og organisationer, som har udtalt sig om betænkningen, finder ikke, at udvalgets kriterier for, om parterne har aftalefrihed, er særlig velegnede.

Efter justitsministeriets opfattelse må det erkendes, at en afgrænsning baseret på købesummens størrelse kun i beskedent omfang afspejler sondringen mellem store og små erhvervsdrivende og derfor kun er en grov målestok for det, der er det afgørende, nemlig køberens reelle beskyttelsesbehov. Sondringen tager på den ene side ikke højde for de talrige kreditkøbsaftaler med en kontantpris på under 100.000 kr., som indgås af store erhvervs-